

R O Z H O D N U T Í

Nejvyšší správní soud jako soud kárný rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jiřího Pally, zástupce předsedy senátu JUDr. Stanislava Rizmana a přísedících JUDr. Vítězslava Pýši, JUDr. Vladimíra Macha, JUDr. Martina Mikysky a doc. JUDr. Jana Svatoně, CSc. při ústním jednání dne 29. 11. 2016 ve věci návrhu **okresního státního zástupce v Ústí nad Labem** ze dne 5. 9. 2016, sp. zn. SPR 467/2016, na zahájení řízení o kárné odpovědnosti **Mgr. M. M.**, státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Ústí nad Labem,

t a k t o :

Podle § 19 odst. 1 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, kárně obviněný

Mgr. M. M., nar. X,

státní zástupce Okresního státního zastupitelství v Ústí nad Labem,

je vinen, že

jako dozorový státní zástupce ve věci vedené u Okresního státního zastupitelství v Ústí nad Labem pod sp. zn. 1 ZT 48/2016 proti obviněnému J. K., nar. X, který byl pro přečin násilí proti úřední osobě podle § 325 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku a pro přečin porušování domovní svobody podle § 178 odst. 1, odst. 2 trestního zákoníku stíhán vazebně z důvodů uvedených v § 67 písm. b), c) trestního řádu, rozhodl usnesením ze dne 14. 4. 2016 podle § 172 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 11 odst. 1 písm. i) trestního řádu a podle § 172 odst. 1 písm. e) trestního řádu o zastavení trestního stíhání obviněného z důvodů, že trestní stíhání je nepřipustné, jelikož je podmíněno souhlasem poškozeného, který byl vzat zpět, a obviněný nebyl v době činu pro nepřítomnost trestně odpovědný, a přestože vydáním tohoto rozhodnutí pominuly důvody vazby a obviněného měl proto neprodleně dne 14. 4. 2016 z vazby propustit, v rozporu s ustanovením § 71 odst. 2 písm. a) trestního řádu takto nepostupoval a vyčkával na právní moc rozhodnutí o zastavení trestního stíhání, přičemž usnesení o propuštění obviněného z vazby vydal až dne 21. 4. 2016 s tím, že obviněný se z vazby propouští až následujícího dne, ačkoliv tak měl učinit alespoň téhož dne, v němž rozhodl o propuštění obviněného z vazby, v důsledku čehož obviněný pobýval ve vazbě nezákonně po dobu 8 dní,

t e d y

zaviněně porušil povinnosti státního zástupce a zaviněným jednáním ohrozil důvěru v odbornost postupu státního zastupitelství,

č í m ž s p á c h a l

kárné provinění podle § 28 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství,

a z a t o s e m u u k l á d á

podle § 30 odst. 1 písm. b) zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, kárné opatření **snížení platu o 10 % na dobu 2 (dvou) měsíců.**

O d ů v o d n ě n í :

Dokazováním provedeným při ústním jednání byly zjištěny následující skutečnosti:

Policie České republiky, Krajské ředitelství Policie Ústeckého kraje, Služba kriminální policie a vyšetřování, Územní odbor Ústí nad Labem, 2. oddělení obecné kriminality (dále jen „policijní orgán“), usnesením ze dne 31. 1. 2016, č. j. KRPU-21487-23/TČ-2016-041072, a usnesením ze dne 8. 2. 2016, č. j. KRPU-21487-39/TČ-2016-041072-BM, podle § 160 odst. 1 trestního řádu zahájila trestní stíhání J. K., nar. X, pro přečin násilí proti úřední osobě podle § 325 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku a přečin porušování domovní svobody podle § 178 odst. 1, dílem odst. 2 trestního zákoníku, kterých se měl obviněný dopustit tím, že

1. dne 30. 1. 2016 v době od 16.00 hodin do 16.10 hodin v obci H., okres Ú., v rodinném domě č. p. X při prováděném služebním zákroku, jímž chtěla policijní hlídka vyřešit spor mezi obviněným a jeho otcem J. K., který byl synem slovně napadán, chytil policistu oběma rukama za límec služební bundy, pravou rukou ho zasáhl pod levým okem a když ho chtěl policista strhnout na zem, udeřil ho ještě jednou pravou rukou do rtu, v důsledku čehož byla zakročujícímu policistovi způsobena drobná oděrka rtu a hematom pod levým okem bez pracovní neschopnosti,
2. v době od 20.15 hodin dne 15. 1. 2016 do 12.00 hodin dne 16. 1. 2016 v obci H., okres Ú. bez jakéhokoli právního titulu a bez souhlasu majitelů vnikl na pozemek u rodinného domu č. p. X ve vlastnictví jeho rodičů J. a K. a v úmyslu dostat se také do jeho vnitřních prostor a vzít si odtud své oblečení poškodil drátěné sklepní okénko bez skleněné výplně, které několika kopy promáčkl směrem do prostor sklepa, a způsobil tak škodu ve výši 400 Kč.
3. dne 17. 1. 2016 v 02.20 hodin v obci H., okres Ú., bez jakéhokoli právního titulu a bez souhlasu majitelů vnikl na pozemek u rodinného domu č. p. X ve vlastnictví jeho rodičů J. a J. K., kde po vysunutí dřevěného kolíku z oka petlice vnikl do seníku a neoprávněně v něm setrval až do svého zadržení hlídkou policie.

Usnesením soudce Okresního soudu v Ústí nad Labem ze dne 1. 2. 2016, č. j. 40 Nt 608/2016 - 11, které nabylo právní moci téhož dne, byl obviněný vzat do vazby

pokračování

z důvodů uvedených v § 67 písm. b), c) trestního řádu s tím, že počátek vazby byl stanoven na den 30. 1. 2016 v 16.10 hodin.

Tato trestní věc byla následně přidělena k výkonu dozoru kárně obviněnému.

Po skončení vyšetřování policejní orgán přípisem ze dne 31. 3. 2016, č. j. KRPU-21487-64/TČ-2016-041072-BM, podle § 166 odst. 3 trestního řádu předložil spis Okresnímu státnímu zastupitelství v Ústí nad Labem s návrhem na zastavení trestního stíhání obviněného podle § 172 odst. 1 písm. d), e) trestního řádu. Tento návrh odůvodnil tím, že podle závěru znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, obviněný v době spáchání uvedených činů trpěl a i v současné době trpí závažnou duševní chorobou paranoidní schizofrenií, pro kterou byly v případě útoku napadení policisty jeho rozpoznávací a ovládací schopnosti vymizelé a v případech vniknutí na pozemek rodičů podstatnou měrou snižené. Soudní znalec dále uvedl, že pobyt obviněného na svobodě je z psychiatrického hlediska pro společnost potenciálně nebezpečný z důvodu možného opakování protiprávního jednání pod vlivem psychotických příznaků. Nejúčinnější možností ovlivnění jednání obviněného je podle soudního znalce ochranné ústavní léčení, přičemž dosavadní léčba ambulantní nesplnila svůj účel, protože ji obviněný svévolně ukončil a vysadil doporučené antipsychotické léky. Dále policejní orgán uvedl, že se k němu dne 29. 3. 2016 dostavili poškození rodiče obviněného, kteří po opětovném poučení písemně potvrdili, že nesouhlasí s trestním stíháním svého syna a nepřejí si, aby syn byl nadále vyšetřován ohledně přechinu porušování domovní svobody podle § 178 trestního zákoníku. Otec obviněného si toliko přeje, aby byla jeho synovi nařízena ústavní léčba.

Na základě těchto skutečností policejní orgán navrhl okresnímu státnímu zastupitelství zastavení trestního stíhání pro přečin násilí proti úřední osobě podle § 325 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku kvůli tomu, že obviněný nebyl v době činu pro nepřičetnost trestně odpovědný. Ve vztahu k přečinu porušování domovní svobody podle § 178 trestního zákoníku pak policejní orgán navrhl zastavení trestního stíhání z důvodu jeho nepřípustnosti, neboť trestní stíhání pro tento trestný čin je podmíněno souhlasem poškozených, který byl vzat zpět.

Návrh policejního orgánu na zastavení trestního stíhání obdržel kárně obviněný dne 1. 4. 2016. Následně dne 8. 4. 2016 sepsal návrh na vydání rozhodnutí o dalším trvání vazby obviněného, který Okresní soud v Ústí nad Labem obdržel o tři dny později. V tomto návrhu uvedl, že pominul důvod vazby podle § 67 písm. b) trestního řádu, jenž byl původně dán kvůli obavě z ovlivňování svědků, a to rodičů obviněného, kteří v minulosti vícekrát čelili jeho útokům. Rodiče obviněného totiž v mezidobí vzali zpět svůj souhlas s jeho trestním stíháním, které tak bude v budoucnu v příslušném rozsahu zastaveno. Důvody vazby podle § 67 písm. c) trestního řádu však trvají i nadále, neboť v případě propuštění obviněného na svobodu hrozí reálné nebezpečí opakování trestné činnosti, pro kterou je stíhán i v jiných řízeních, popřípadě páčání jiných trestných činů, a to obzvláště za situace, kdy se intenzita jeho útoků zvyšuje. Vzhledem k obsahu znaleckého posudku lze v budoucnu očekávat rozhodnutí o zastavení trestního stíhání obviněného i ve vztahu k útoku proti úřední osobě. Zároveň je však třeba připomenout, že podle soudního znalce je pobyt obviněného na svobodě potencionálně nebezpečný a mělo by být rozhodnuto o uložení ochranného léčení v ústavní formě. V závěru návrhu kárně obviněný uvedl, že je v zájmu ochrany společnosti účelné ponechat obviněného ve vazbě, dokud nebude pravomocně rozhodnuto o zastavení jeho trestního stíhání a učiněna následná opatření směřující k omezení osobní svobody obviněného po propuštění z vazby a k jeho řádné medikaci.

Následně kárně obviněný ve shodě se shora uvedeným návrhem policejního orgánu usnesením ze dne 14. 4. 2016, č. j. 1 ZT 48/2016 - 43, podle § 172 odst. 1 písm. d) ve spojení

s § 11 odst. 1 písm. i) trestního řádu a podle § 172 odst. 1 písm. e) trestního řádu zastavil trestní stíhání obviněného pro přečin porušování domovní svobody podle § 178 odst. 1, dílem odst. 2 trestního zákoníku a pro přečin násilí proti úřední osobě podle § 325 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku, neboť trestní stíhání je dílem nepřípustné, jelikož je podmíněno souhlasem poškozeného, který byl vzat zpět, a dílem proto, že obviněný nebyl v době činu pro nepřítomnost trestně odpovědný. Kárně obviněný dal pokyn k doručení tohoto usnesení o zastavení trestního stíhání oprávněným osobám a vyčkával na jeho právní moc, jejíž doložka byla původně vyznačena ke dni 19. 4. 2016.

Přípisem z téhož dne, č. j. 1 ZT 48/2016 - 50, kárně obviněný vzal zpět návrh na vydání rozhodnutí soudce o dalším trvání vazby ze dne 8. 4. 2016, což odůvodnil tím, že v mezidobí nastaly skutečnosti, pro něž není důvodné o dalším trvání vazby obviněného rozhodovat.

Usnesením kárně obviněného ze dne 21. 4. 2016, č. j. ZT 48/2016 - 57, byl podle § 71 odst. 2 písm. a) trestního řádu obviněný propuštěn z vazby ke dni 22. 4. 2016, neboť v důsledku pravomocného rozhodnutí o zastavení jeho trestního stíhání pominuly důvody vazby. Přípisem ze dne 21. 4. 2016, č. j. ZT 48/2016 - 58, pak kárně obviněný přikázal Vazební věznici Litoměřice, aby byl obviněný dne 22. 4. 2016 propuštěn z vazby a předán policejním orgánům k okamžitému převozu do Psychiatrické léčebny Horní Beřkovice. Obě písemnosti byly doručeny vazební věznici dne 22. 4. 2016 a téhož dne byl obviněný z vazby propuštěn.

Nejvyšší státní zástupce usnesením ze dne 24. 6. 2016, sp. zn. 1 NZA 1037/2016, zrušil pro nezákonnost usnesení kárně obviněného ze dne 14. 4. 2016, č. j. 1 ZT 48/2016 - 43, neboť z jeho výroku není vůbec zřejmé, pro jaký skutek či skutky bylo trestní stíhání obviněného zastaveno a o jaká odlišná zákonná ustanovení se zastavení trestního stíhání opírá. Nad rámec těchto závěrů nejvyšší státní zástupce konstatoval, že zrušované usnesení vykazuje další poměrně zásadní vady, které odrážejí nesprávné procesní postupy státního zástupce a nesprávnou aplikaci hmotného trestního práva. V konkrétní rovině byly vzneseny výhrady týkající se určení právní moci napadeného rozhodnutí, rozsahu poučení obviněného o opravném prostředku a právní kvalifikaci skutku, který směřoval vůči poškozeným manželům K.

V přípisu ze dne 28. 6. 2016, č. j. NZA 1037/2016 - 40, adresovaném okresnímu státnímu zástupci v Ústí nad Labem, pak Nejvyšší státní zastupitelství uvedlo, že nad rámec závažných vad, které byly popsány v kasačním rozhodnutí, zjistilo další poznatky k postupu dozorového státního zástupce, který mohl negativně ovlivnit důvěryhodnost orgánů veřejné žaloby. Státní zástupce totiž doručoval opisy usnesení o zastavení trestního stíhání některým osobám formou a způsobem, které byly v rozporu s právními předpisy. Závažnější pochybení státního zástupce se týkalo činnosti související s ochranným léčením obviněného. Ačkoli byl státní zástupce již počátkem dubna 2016 prokazatelně seznámen s obsahem znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, k duševnímu stavu obviněného, jeho reakce neodpovídala interní právní úpravě uvedené v čl. 62 odst. 5 pokynu obecné povahy nejvyšší státní zástupkyně č. 8/2009, o trestním řízení. Podle tohoto ustanovení ve věci, v níž jsou dány důvody pro zastavení trestního stíhání a ze znaleckého posudku z odvětví psychiatrie a dalších důkazů provedených v přípravném řízení plyne, že pobyt obviněného na svobodě je nebezpečný, podá státní zástupce návrh na uložení ochranného léčení ihned. Rozhodl-li takto státní zástupce před podáním návrhu na propuštění obviněného z vazby na svobodu, pak zpravidla prostřednictvím policejního orgánu učiní opatření k neprodlenému převzetí obviněného do ústavní péče. Navrhl-li tedy v dané trestní věci soudní znalec uložení ochranného psychiatrického léčení v ústavní formě, nemohl státní zástupce vyčkávat na pravomocné ukončení přípravného řízení, nýbrž společně s propuštěním obviněného z vazby musel podat návrh na uložení ochranného léčení. Lze sice pozitivně hodnotit skutečnost, že státní zástupce v součinnosti s policejním orgánem zajistil nedobrovolné umístění obviněného v psychiatrickém zařízení dne 22. 4. 2016.

pokračování

Nicméně do dne 29. 4. 2016, kdy byl spisový materiál předán Krajskému státnímu zastupitelství v Ústí nad Labem, státní zástupce návrh na uložení ochranného léčení nepodal.

Nejzávažnější pochybení státního zástupce však spočívalo v jeho rozhodování o vazbě, které vyústilo v nezákonné omezení obviněného na svobodě. Proto bylo podle závěru Nejvyššího státního zastupitelství namíste podání návrhu na zahájení kárného řízení proti dozorovému státnímu zástupci okresním státním zástupcem v Ústí nad Labem.

Všechna uvedená skutková zjištění vyplývají z kopie obsahu podstatné části dozorového spisu Okresního státního zastupitelství v Ústí nad Labem sp. zn. 1 ZT 48/2016, z usnesení nejvyššího státního zástupce ze dne 24. 6. 2016, sp. zn. 1 NZA 1037/2016, a z přípisu Nejvyššího státního zastupitelství ze dne 28. 6. 2016, č. j. 1 NZA 1037/2016 - 40.

Ve stanovisku ke kárnému návrhu, při výslechu před kárným senátem a v dalším průběhu ústního jednání se kárně obviněný ke skutku doznal. Na svou obhajobu uvedl, že jako začínající státní zástupce s předchozí praxí na občanskoprávním úseku obvodního soudu se v dubnu 2016 poprvé setkal s věcí, ve které měl zastavit trestní stíhání obviněného a propustit ho z vazby za současného umístění do zdravotnického zařízení. Navíc tyto případy se na státním zastupitelství nevyskytují zcela běžné. S ohledem na své malé pracovní zkušenosti postupoval v dané procesní situaci nesprávně a chybně vyhodnotil posloupnost jednotlivých úkonů, které bylo zapotřebí provést. V prvé řadě nevěděl, že o návrhu policejního orgánu na zastavení trestního stíhání obviněného ze dne 1. 4. 2016 musí rozhodnout co nejrychleji. Jeho následné podání návrhu soudu na ponechání obviněného ve vazbě ze dne 8. 4. 2016 a vyčkávání na právní moc usnesení o zastavení trestního stíhání ze dne 14. 4. 2016 vyplývalo z celkového nepochopení toho, jak má v daném případě postupovat. Domníval se totiž, že obviněný zůstane ve vazbě, následně zastaví jeho trestní stíhání a teprve po právní moci tohoto rozhodnutí bude moci vydat příkaz věznici k jeho propuštění z vazby. Až následně se dozvěděl, že se jednalo o naprosto špatný postup. S pokynem obecné povahy nejvyšší státní zástupkyně o trestním řízení byl seznámen, ale v rozhodné době nevěděl o jeho ustanovení, které na daný případ dopadalo.

Kárně obviněný však zdůraznil, že v dané trestní věci obviněný nemohl být propuštěn z vazby na svobodu a jeho osobní svoboda musela být v každém případě nadále omezena. Proto správně obviněného bezprostředně po jeho propuštění z vazby nechal umístit do psychiatrické léčebny s tím, že jeho nedobrovolný pobyt v tomto zařízení byl řešen v detenčním řízení podle zvláštního zákona. Návrh na uložení ochranného ústavního léčení podal soudu až tři měsíce od propuštění obviněného z vazby, neboť spisový materiál byl poté zaslán nadřízeným státním zastupitelstvím za účelem přezkoumání jeho postupu v trestním řízení.

Dále kárně obviněný uvedl, že v březnu a dubnu 2016 zastupoval svou kolegyni a měl tak dvojnásobné množství práce, což kromě neznalosti správného procesního postupu mělo také vliv na prodlení při vydání rozhodnutí o zastavení trestního stíhání obviněného. V dubnu 2016 však určitě neměl přiděleny více než dvě vazební věci. Před danou trestní kauzou vyřizoval ještě jiné dvě vazební věci, které však oproti ní měly standardní povahu. O postupu v posuzované trestní věci se s nikým neradil, což považuje za svou chybu. Poté, co ho okresní státní zástupce upozornil na pochybení, kterých se v ní dopustil, zintenzivnil dozor ve vazebních věcech i v dalších věcech, v nichž dochází k omezení osobní svobody. Dále se přihlásil na školení pro začínající státní zástupce a na školení k vazebnímu řízení.

Konečně kárně obviněný uvedl, že si své pochybení uvědomuje, upřímně ho lituje a velmi ho mrzí, že jím způsobil potíže nejenom sobě, ale přidělal práci dalším lidem. Z kárného řízení si vzal ponaučení a učiní vše, aby se podobná situace již v budoucnu neopakovala.

V posuzované věci tedy bylo jednoznačně prokázáno, že kárně obviněný v rozporu s § 71 odst. 2 písm. a) trestního řádu neprodleně dne 14. 4. 2016 nerozhodl o propuštění obviněného J. K. z vazby, ačkoliv téhož dne vydal usnesení o zastavení jeho trestního stíhání, na základě něhož pominuly důvody vazby. Tímto rozhodnutím byl totiž státní zástupce vázán, nemohl do něho sám jakkoliv zasahovat a okamžikem jeho vydání tak odpadly zákonné důvody pro další trvání vazby obviněného, a to i za situace, kdy usnesení o zastavení trestního stíhání ještě nebylo pravomocné. Státní zástupce totiž vyjádřil vůli orgánu veřejné žaloby ukončit trestní stíhání, v důsledku čehož zanikla základní podmínka pro ponechání obviněného ve vazbě. Namísto bezodkladného vydání příkazu k propuštění obviněného z vazby v návaznosti na vydání usnesení o zastavení trestního stíhání ze dne 14. 4. 2016 však kárně obviněný vyčkával na právní moc tohoto rozhodnutí. Usnesení o propuštění obviněného z vazby vydal teprve dne 21. 4. 2016 s tím, že se obviněný propouští z vazby až následujícího dne, ačkoliv tak měl s ohledem na odpadnutí zákonných důvodů pro další trvání vazby obviněného učinit alespoň téhož dne, v němž o jeho propuštění z vazby rozhodl. V důsledku těchto pochybení státního zástupce byl obviněný propuštěn z vazby až dne 22. 4. 2016, takže v ní pobýval nezákonně po dobu osmi dnů.

Na tomto závěru nemůže nic změnit ani skutečnost, že v dané trestní věci bylo po vydání usnesení o zastavení trestního stíhání nezbytné obviněného propustit z vazby za jeho současného umístění do zdravotnického zařízení, a to s ohledem na závěry soudního znalce, který považoval pobyt obviněného na svobodě za nebezpečný pro společnost a navrhl proto uložení ochranného ústavního léčení. Na takovou situaci totiž pamatuje čl. 62 odst. 5 pokynu obecné povahy nejvyšší státní zástupkyně ze dne 21. 9. 2009, č. 8/2009, o trestním řízení, který je pro státní zástupce závazný, jak vyplývá z § 12 odst. 1 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství (dále jen „zákon o státním zastupitelství“). Na základě tohoto ustanovení vnitřního předpisu státních zastupitelství kárně obviněný neměl vyčkávat právní moci usnesení o zastavení trestního stíhání obviněného a spolu s jeho propuštěním z vazby byl povinen podat návrh na uložení ochranného léčení, což neučinil. Státní zástupce sice v souladu s čl. 62 odst. 5 pokynu obecné povahy č. 8/2009 učinil opatření k neprodlenému převzetí obviněného do ústavní péče prostřednictvím policejního orgánu, k čemuž došlo bezprostředně po propuštění z vazby dne 22. 4. 2016. Nicméně v důsledku nesprávného postupu kárně obviněného byl obviněný omezen na osobní svobodě po dobu osmi dnů neoprávněně formou výkonu vazby jako institutu trestního řádu sloužícího k zajištění osob pro účely trestního řízení, a nikoliv ve formě umístění do zdravotního ústavu podle § 66 a násl. zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních. Důvody a právní povaha rozhodnutí podle uvedených právních předpisů, i když vedou ke stejnému důsledku omezení osobní svobody jednotlivce, je proto nutné v procesních postupech státního zástupce důsledně odlišovat.

Rovněž není podstatné, zda státní zástupce měl v rozhodné době dvojnásobné množství práce, neboť zmíněných pochybení se dopustil rovněž z důvodu neznalosti správného řešení předmětné procesní situace, jak sám doznal. Navíc kárně obviněný podle svého dalšího tvrzení vyřizoval v dubnu 2016 pouze dvě vazební věci. Je tedy zřejmé, že v dané trestní věci nedošlo k porušení trestního řádu a pokynu obecné povahy nejvyšší státní zástupkyně v důsledku nadměrné pracovní zátěže kárně obviněného.

Ten tedy ve věci vedené u Okresního státního zastupitelství v Ústí nad Labem pod sp. zn. 1 ZT 48/2016 zaviněně porušil své povinnosti při výkonu funkce státního zástupce odpovědně plnit své úkoly a postupovat odborně, svědomitě a bez zbytečných průtahů, které jsou stanoveny v § 24 odst. 1 zákona o státním zastupitelství. Tímto zaviněným jednáním kárně obviněný také ohrozil důvěru v odbornost postupu státního zastupitelství, neboť ta v očích odborné i laické veřejnosti, zejména soudu, policejního orgánu a obhájce obviněného, mohla být snížena jeho otálením při propuštění obviněného z vazby po vydání usnesení o zastavení trestního stíhání. Jedná se přitom o zavinění ve formě nevědomé nedbalosti, neboť kárně

pokračování

obviněný nevěděl, že svým jednáním může způsobit porušení nebo ohrožení zájmu chráněného zákonem. Vycházel totiž z mylného předpokladu, že propuštění obviněného z vazby je závislé na právní moci usnesení o zastavení trestního stíhání. Kárně obviněný však vzhledem ke své funkci státního zástupce o své povinnosti obviněného z vazby propustit neprodleně po vydání tohoto rozhodnutí nepochybně vědět měl a mohl.

Je proto možné konstatovat, že kárně obviněný uvedeným skutkem naplnil všechny znaky skutkové podstaty kárného provinění podle § 28 zákona o státním zastupitelství. Kárný senát oproti návrhu na zahájení kárného řízení toliko vypustil zmínku o tom, že obviněný J. K. byl v důsledku pochybení kárně obviněného nezákonně omezen na osobní svobodě po dobu osmi dnů. Kvůli nutnosti dalšího omezení osobní svobody obviněného formou detence ve zdravotním ústavu, do něhož byl přemístěn ihned po propuštění z vazby, byl totiž následkem porušení povinnosti státního zástupce nezákonný výkon vazby obviněného ve stejné délce.

Při úvaze o druhu a výměře kárného opatření kárný senát přihlédl k závažnosti kárného provinění a k osobě kárně obviněného.

Na jednu stranu kárný senát přihlédl k doznání kárně obviněného, jeho upřímné lítosti, sebereflexi, součinnosti při objasňování kárného provinění, dosavadní kárné bezúhonnosti, jakož i k tomu, že se jedná o začínajícího státního zástupce s předchozí právní praxí v netrestním oboru práva. Dále vzal kárný senát v úvahu osobní spis kárně obviněného a jeho pozitivní pracovní hodnocení ze dne 14. 10. 2016, které vypracoval návrhovatel. Z nich vyplývá, že kárně obviněný je při plnění svých pracovních povinností samostatný, dokáže se správně rozhodnout a zvolit odpovídající postupy, své odborné znalosti v oblasti trestního práva běžně aplikuje do praxe při zpracovávání konkrétních rozhodnutí, při němž nezřídka využívá poznatků z odborné literatury a judikatury. Dále kárně obviněný plní pracovní úkoly svědomitě a s plným nasazením, výstupy jeho práce vykazují velmi dobrou úroveň a jeho ústní projev při jednání soudu je též na dobré úrovni. Za svým právním názorem si stojí a je schopen ho obhájit, nicméně dokáže přijmout i jiný názor. Nevyhledává konflikty a nemá žádné problémy při komunikaci se spolupracovníky z řad státních zástupců a administrativy. Rovněž kárný senát nemůže odhlédnout od podobného kladného hodnocení osoby kárně obviněného, které bylo vyhotoveno dne 1. 11. 2016 kolektivem soudců trestního úseku Okresního soudu v Ústí nad Labem.

V neprospěch kárně obviněného však na straně druhé musel vzít kárný senát v úvahu závažnost kárného provinění, která spočívá v porušení základního a ústavně zaručeného práva na osobní svobodu a v tom, že v důsledku nesprávného postupu kárně obviněného v dané trestní věci byl obviněný J. K. nezákonně ponechán ve vazbě po delší dobu osmi dnů. Je sice pravdou, že při správném postupu státního zástupce by obviněný byl v období od 14. 4. do 22. 4. 2016 taktéž omezen na osobní svobodě ve zdravotním ústavu, nicméně by se jednalo o detenci jiného druhu a kvality, která se svým významem nedá srovnávat s výkonem vazby. Dále je třeba přihlédnout i k celé řadě dalších pochybení, jichž se kárně obviněný v dané trestní věci dopustil po vydání usnesení o zastavení trestního stíhání a které jsou popsány ve zmíněném usnesení nejvyššího státního zástupce ze dne 24. 6. 2016, sp. zn. 1 NZA 1037/2016, a v přípisu Nejvyššího státního zastupitelství ze dne 28. 6. 2016, č. j. 1 NZA 1037/2016 - 40. Z nich je zřejmé, že mylné přesvědčení státního zástupce o závislosti propuštění obviněného z vazby na právní moci rozhodnutí o zastavení trestního stíhání nepředstavuje zcela ojedinělý exces při vyřizování jeho agendy, což poněkud relativizuje tvrzení o nadprůměrné odborné erudici kárně obviněného popisovaná v jeho pracovních hodnoceních a i přes jím projevenou lítost a sebereflexi vyvolává nutnost na něho v tomto kárném řízení působit důraznějších postihem. K tíži kárně obviněného jako začínajícího státního zástupce bez delší praxe v oboru trestního práva lze klást rovněž to, že pro svoje procesní postupy nehledal oporu v pokynu obecné povahy nejvyšší státní zástupkyně o trestním řízení jako základního vnitřního předpisu státních zastupitelství, ačkoliv mu byl znám.

V něm by přitom našel srozumitelný a jasný návod, jak při řešení vzniklé situace postupovat. Kárně obviněný ani nevyužil možnost konzultovat svůj postup v dané trestní věci se zkušenějšími kolegy či nadřízenými. V neposlední řadě je zapotřebí přihlídnout k tomu, že kárný senát v dříve rozhodnutých kárných věcech týkajících se překročení lhůty pro trvání vazby nebo zadržení téměř vždy uložil státním zástupcům kárné opatření snížení platu (srov. rozhodnutí ze dne 16. 6. 2014, sp. zn. 12 Ksz 4/2014, ze dne 15. 9. 2014, sp. zn. 12 Ksz 6/2014, ze dne 8. 12. 2014, sp. zn. 12 Ksz 10/2014, ze dne 16. 2. 2016, sp. zn. 12 Ksz 10/2015, ze dne 12. 4. 2016, č. j. 12 Ksz 1/2016 - 46, a ze dne 20. 9. 2016, č. j. 12 Ksz 2/2016 - 40).

Za této situace nemohl kárný senát vycházet z návrhů kárně obviněného i navrhovatele a v dané kárné věci upustit od uložení kárného opatření či uložit jen kárné opatření důtku. Kárný senát, který podle § 9 odst. 2 věty třetí zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů (dále jen „zákon o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů“), není takovým návrhem kárného navrhovatele vázán, tak musel přistoupit k uložení kárného opatření snížení platu. Vzhledem k značnému množství shora uvedených skutečností svědčících ve prospěch kárně obviněného mu však kárný senát uložil toto kárné opatření toliko přesně v první čtvrtině zákonné sazby uvedené v § 30 odst. 1 písm. b) zákona o státním zastupitelství.

S ohledem na všechno, co bylo uvedeno k jednání kárně obviněného státního zástupce, pro které bylo vedeno toto kárné řízení, Nejvyšší správní soud jako soud kárný podle § 19 odst. 1 zákona o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů uznal kárně obviněného vinným kárným proviněním podle § 28 zákona o státním zastupitelství, jehož se dopustil skutkem popsaným ve výroku tohoto rozhodnutí. Za toto kárné provinění uložil kárně obviněnému podle § 30 odst. 1 písm. b) zákona o státním zastupitelství kárné opatření snížení platu o 10 % na dobu 2 měsíců.

Kárné opatření snížení platu se vůči kárně obviněnému uplatní od prvního dne měsíce následujícího po dni právní moci rozhodnutí (§ 30 odst. 4 zákona o státním zastupitelství).

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e n í** odvolání přípustné.

V Brně dne 29. listopadu 2016

JUDr. Jiří Palla
předseda kárného senátu
ve věcech státních zástupců